

A tanuló kódszáma:

Državni izpitni center

N 0 7 1 1 3 1 2 1

RENDES MÉRÉS

2007. május 4., péntek / 60 perc

Engedélyezett segédeszközök: a tanuló által hozott kék vagy fekete töltőtoll vagy golyóstoll. A tanuló egy értékelőlapot kap.

2. szakasz végi

ORSZÁGOS TUDÁSFELMÉRÉS

ÚTMUTATÓ A TANULÓNAK

Figyelmesen olvasd el ezt az útmutatót!

Kódszámodat ragaszd, illetve írd be a jobb felső sarokban levő keretbe és az értékelőlapra!

Mielőtt a feladatok megoldásába kezdenél, óvatosan tépd ki a mellékletet, amelyen a két szöveg található!

Ezután figyelmesen olvasd el az egyes feladatok utasítását, és oldd meg a feladatokat!

Írott betűkkel, olvashatóan írd le!

Ha tévedtél, válaszd át, majd írd le a helyeset!

A végén még egyszer ellenőrizd a válaszaidat!

Sok sikert kívánunk.

A felmérőlap terjedelme 12 oldal, ebből 2 üres.

ÜRES OLDAL

MELLÉKLET AZ I. RÉSZHEZ

Az úszás

- 1. Az első olimpiai úszószám a 100 m-es gyorsúszás volt 1896-ban. A versenyen induló három úszó nem medencében, hanem Görögország partjainál, a Zéa-kikötő jeges vizében mérte össze tudását. A versenyzők egy hajóról ugrottak a vízbe, majd a partra úsztak. A versenyt a 19 éves magyar tengerész, Hajós Alfréd nyerte. A folytatásban megismerkedhettek néhány olimpiai úszószámmal.**
- 2. A MELLÚSZÁS**
Ezt az úszószámot 100 és 200 méteres távon rendezik meg. Két fontos szabálya van: minden tempónál a víz alá kell merülnie a fejnek, és az úszóknak mindkét kézzel egyszerre kell megérinteniük a medencét a hossz végén. Ha ezt elmulasztják, azonnal kizárják őket a versenyből. A 2000-ben Sydney-ben megrendezett olimpián Kovács Ágnes a dobogó legmagasabb fokára lépett a 200 méteren elért eredményéért.
- 3. A VEGYES ÚSZÁS**
Ez a versenyszám négy úszásnemből áll. A versenyzőknek a következő sorrendben kell ezeket váltaniuk: pillangó-, hát-, mell- és gyorsúszás. Minden versenyzőnek mind a négy úszásnemben bizonyítania kell. Darnyi Tamás az egyetlen úszó, aki két olimpián is megnyerte mind a 200, mind a 400 m-es vegyes úszást.
- 4. A HÁTÚSZÁS**
A 100 és 200 m-es hátúszás titka, hogy az úszó a lehető legegyszerűbben tartsa a testét. Egerszegi Krisztina, minden idők legjobb magyar úszónője ebben az úszásnemben volt a legeredményesebb. 1988 és 1996 között összesen öt olimpiai aranyat szerzett, ebből négyet hátúszásban.

(A Szivárvány 2004. februári száma nyomán)

MELLÉKLET A II. RÉSZHEZ

Az aranyhalacska

Egyszer egy szegény halász a tengeren halászott, amikor egy aranyhalat talált a hálójában. Látta, hogy úgy tátog, és úgy csapkod az uszonyával, mintha szabadságért esedezne. Megszánta a halat, és visszadobta a tengerbe.

A hal ekkor felbukott a vízből, és váratlanul megszólalt:

– Megjutalmazlak jószívűségedért, de senkinek sem árulhatod el, hogy mi történt – azzal eltűnt a habok között.

Mikor a halász hazaért, nyomorúságos kunyhója helyén gyönyörű palota állt. A felesége pedig olyan csodás ruhában pompázott, mint egy királynő.

– Mi a csuda ez a nagy gazdagság? – kérdezte férjétől az asszony.

– Ne kérdezz semmit, különben volt – nincs!

Az asszony azonban addig nem hagyott nyugtot a férjének, míg el nem mesélte kalandját az aranyhallal.

A gyönyörű palota abban a pillanatban visszaváltozott kunyhóvá, az asszony pedig az maradt, aki volt: szegény, örökké elégedetlen, kíváncsi nőszemély.

(Magyar népmese)

I. RÉSZ

Az I. rész feladatai Az úszás című szöveghez kapcsolódnak.

Figyelmesen olvasd el a szöveget, majd oldd meg a feladatokat!

1. Mi a szöveg célja, szándéka? Karikázd be a legmegfelelőbb válasz betűjelét!

- A Hogy röviden bemutassa az úszás történetét.
- B Hogy felhívja a figyelmet az úszás fontosságára.
- C Hogy bemutasson néhány olimpiai úszószámot.
- D Hogy bemutassa Egerszegi Krisztina és Darnyi Tamás olimpiai bajnokokat.

	1
--	---

2. Hol jelent meg a szöveg? Írd a vonalra!

_____

	1
--	---

3. Mióta van jelen az úszás az olimpiai játékokon? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A 1996-tól
- B 1992-től
- C 1986-tól
- D 1896-tól

	1
--	---

4. **Igaz vagy hamis?** Ha az állítás igaz, karikázd be az I-t, ha pedig hamis, akkor a H-t!

A mellúszásban nem elég egy kézzel hozzáérni a medencéhez. I H

A vegyes úszásban a versenyzők szabadon váltogatják az úszásnemeket. I H

Egerszegi Krisztina hátúszásban volt a legeredményesebb. I H

	3
--	---

5. **Pótold a szöveg értelmében a hiányzó szavakat!**

Az első magyar olimpiai úszóbajnok _____ volt.
(Ki?)

Ő _____ nyert olimpiai aranyat.
(Hol?)

	2
--	---

6. a) **Írd a vonalra a 3. bekezdésből kiírt szó egy rokon értelmű párját!**

pillangó: _____

- b) **Írd ki a 2. bekezdésből a megadott szó ellentétes jelentésű párját!**

később: _____

	2
--	---

7. **Alkoss a megadott szavakból két értelmes összetett szót! Írd őket a vonalra!**

érem, hirdetés, bajnokság, eredmény, bronz, világ

_____

	2
--	---

8. Válaszd el az alábbi szót minden lehetséges helyen!

Úszásnemek: _____

	1
--	---

9. Számozással (1-től 6-ig) állítsd betűrendbe az alábbi szavakat!

_____ pillangó _____ bajnok _____ olimpia _____ arany _____ csúcs _____ part

	1
--	---

10. Pótold a hiányzó rövid vagy hosszú magánhangzókat és mássalhangzókat!

Tavaly az iskolánk egyhetes úszótanfolyamot szervezte _____. A tanfolyam jól sikerül _____, mert minden tanuló megtanult úszni. A v _____ zben nemcsak úsztunk, hanem különböző _____ játékokat is játszottunk.

	2
--	---

11. Pótold a mondatokban a zárójelben megadott igék megfelelő alakját!Egerszegi Krisztinát a szurkolók Egérekének _____.
(becéz)Egérkét mostanában különböző reklámokban _____ a tévénézők.
(láthat)

	2
--	---

12. Írj ki egy-egy példát a kért szófajokra az alábbi mondatból!

A versenyen induló három úszó nem medencében mérte össze tudását.

Főnév, köznév: _____

Számnév: _____

	2
--	---

13. Írd ki az alábbi mondatból a melléknevet, és írd le a középfokú alakját!

Darnyi Tamás két új csúcsot is felállított.

Melléknév: _____ A melléknév középfoka: _____

	2
--	---

14. Alakítsd át az alábbi mondatot kérdő mondatná úgy, hogy az aláhúzott részre kérdezzél!

Az utolsó magyar olimpiai úszóbajnoknő Kovács Ágnes.

Kérdő mondat:

_____

	2
--	---

AZ ELSŐ RÉSZ ÖSSZPONTSZÁMA:

	24
--	----

II. RÉSZ

A II. rész feladatai *Az aranyhalacska* című szöveghez kapcsolódnak.

Figyelmesen olvasd el a szöveget, majd oldd meg a feladatokat!

1. Az olvasott szöveg népmese. Mi jellemző a népmesékre? Minden oszlopban karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A írásban terjedtek

B szóban terjedtek

C szerzőjük ismert

D szerzőjük ismeretlen

E több változatuk van

F egy változatuk van

	3
--	---

2. Írd a vonalra az olvasott mese cselekményének helyszíneit!

	1
--	---

3. A mese melyik jellemzője nem fordul elő ebben a mesében? Húzd alá a megfelelő választ!

meseszám

csodás esemény

csodás szereplő

	1
--	---

4. **Igaz vagy hamis?** Ha az állítás igaz, karikázd be az I-t, ha pedig hamis, akkor a H-t!

A halacska megkérte a halászt, dobja vissza a vízbe.

I   H

A halász segítőkészségének köszönhette a jutalmat.

I   H

	2
--	---

5. **Hogyan jutalmazta meg a halacska a halászt?** Írd a két dolgot a vonalra!

	2
--	---

6. **Miért maradtak továbbra is szegények a halász és a felesége?** Karikázd be a két helyes válasz betűjelét!

- A   Mert az asszony nagyon kíváncsi volt.
B   Mert a halacska nem tartotta be a szavát.
C   Mert az asszony nem akart gazdag lenni.
D   Mert a halász nem tudott titkot tartani.

	1
--	---

ÜRES OLDAL